

N:o 70.

Af herr **A. J. C. Christiernson m. fl.**, om anslag för Sveriges deltagande i hafsstationen i Neapel.

Sedan ett kvarts sekel tillbaka ha Sveriges naturforskare varit i tillfälle att under ordnade förhållanden idka hafsbio-logiska studier vid den svenska västkusten vid Kristinebergs zoologiska station, som upprättats genom till stor del enskild offervillighet. Den möjlighet, som genom Kristinebergsstationens anläggning öppnats för ett framgångsrikt studium af våra hafs och kusters djur- och växtlif samt lefnadsförhållanden har efter allt att döma flitigt tagits i anspråk icke blott af lärare och studerande vid våra universitet och högskolor, för hvilka stationen till en början främst synes hafva varit afsedd, utan också af ett icke obetydligt antal kvinnliga lärare vid enskilda flickskolor. Tvifvelsutan ha ock de studier, som där drifvits, varit till gagn icke blott för den vetenskapliga forskningen i landet och undervisningens tidsenliga bedrivande vid statens undervisningsanstalter — och den synpunkten torde icke få helt lämnas ur räkningen — haft ett högeligen befruktande inflytande på biologi-ens praktiska gren: fiskeriernas utveckling på vetenskapligt solid grund. För den, som något närmare iakttagit hvad studiet af de Skandinavien omgifvande hafvens hydrografi och biologi uträttat för fiskerinäringens rationella utöfvande, ligger detta inflytande i öppen dag.

Emellertid torde det med fog kunna sättas i fråga och tagas under ompröfning, huruvida den svenska naturforskningens och

den svenska hafsbiologiens utveckling genom denna svenska hafsstation är allsidigt tillgodosedd och huruvida staten för öfrigt tillräckligt sörjt för att landets biologer i konkurrensen med utlandet från statens sida njuta det understöd och den uppmuntran, hvarå den lärda odlingens representater med skäl kunna göra anspråk.

Det torde nämligen icke vara alldeles nog därmed, att man sätter vetenskapens utöfvare i tillfälle att i fria naturen göra erforderliga studier *enbart vid svensk kust*. Faunan och floran vid svenska kusten erbjuder en mängd olikheter med den, som befolkar exempelvis Medelhafvet, och helt visst är studiet af dennas sammansättning icke mindre viktig för en allsidig vetenskaplig utbildning än studiet af hemlandets. Och för dessa studiers bedrifvande är den svenska vetenskapsmannen icke blott mindre välsituerad än utlandets kolleger, utan han saknar nära nog alla resurser.

Sedan 1873 ha storartade möjligheter i detta hänseende förefunnits, därigenom att från detta år Neapels stora internationella hafsstation stått öppen för representanter för de olika stater, som till stationen lämnade ett årligt fast understöd af 2,000 tyska mark pr arbetsplats. Bland de stater, som på så sätt sörjt för en tidenlig och mångsidig utveckling af dess vetenskapliga forskning, befinna sig nära nog samtliga europeiska länder samt vidare Nord-Amerikas förenade stater. Men af det fåtal, som saknas, märkes beklagligtvis Sverige.

Enligt upplysningar från sakkunnigt håll ha visserligen enskilda svenska forskare genom personligt tillmötesgående från stationens föreständares och skapares sida, doktor Dohrn, enstaka gånger blifvit i tillfälle att vistas vid stationen, men detta tillmötesgående har icke kunnat medföra det resultat, som följer af en ordnad verksamhet, ty tillståndet har icke kunnat medges annat än då af en händelse någon främmande stats plats stått utan innehafvare. Flera fall ha inträffat, då svenska forskare nödgats afresa utan att ha blifvit i tillfälle idka studier vid stationen.

Det får väl icke anses obilligt, om man begär, att svenska staten sent omsider, efter att stationen varit en internationell forskningsplats i öfver tre årtionden, bereder landets vetenskapsmän tillfälle att taga del i det internationella arbetet i Neapel. Detta så mycket mera, som en person ej med egna medel, enligt stationens statuter,

är i stånd att förvärfva sig arbetsmöjligheter vid stationen. Om Sverige anslöte sig till stationen i Neapel, skulle resultatet häraf icke undgå att träda i dagen, icke blott i vår vetenskapliga forskning, utan också i den biologiska vetenskapens praktiska tillämpning å näringslifvets skilda områden. Och då därtill kommer, att denna möjlighet kan förvärfvas med en så pass ringa utgift som 1,800 kronor per år, torde meningarna om nödvändigheten af Sveriges deltagande i den internationella hafsstationen i Neapel icke kunna vara delade.

För mer än tio år sedan skref en svensk vetenskapsman, professor Hjalmar Théel, bl. a. följande om stationen i Neapel:

»Hvad har nu stationen uträttat under dess något mer än tjuguariga verksamhet? Svaret lyder i korthet:

En internationell centralplats för vetenskaplig forskning, enastående i sitt slag i hela världen, har kommit till stånd. Den har fyllt ett stort behof, hvilket bäst inses däraf, att från grundläggningsåret till december 1892 icke mindre än 709 forskare från alla världens trakter där arbetat, och att en stor mängd vetenskapliga rön och upptäckter, offentliggjorda i olika länders tidskrifter, utgått som resultat af dessa forskningar. Betydelsen af en dylik permanent naturvetenskaplig kongress, där personer tillhörande vidt skilda nationaliteter och med olika åskådningssätt få träffas under gemensamt arbete, få utbyta tankar och studiemetoder, måste vara stor och för forskningen fruktbringande.

Stationen har visat vägen för alla nationer, som öfver hufvud befatta sig med naturforskning. Med Neapelstationen till föredöme hafva dessa vid egna kuster inrättat hafslaboratorier, afsedda att fylla hvarje lands eget naturvetenskapliga behof.

Slutligen har stationen genom utgifvande och bekostande af stora dyrbara publikationer verkat öfver allt beröm för utvidgandet af vår kunskap om hafvets djur och växtvärld».

Med dessa en svensk vetenskapsmans uttalanden om Neapelstationen, som sedan dess ytterligare befast sitt stora rykte och anseende, torde vara till fullo bevisadt, hur viktigt arbetet vid stationen i fråga är för all biologisk forskning, icke minst för Sverige. Och med hänvisning härtill är det som jag vågar hemställa,

att Riksdagen må på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 1,800 kronor, att ställas till

Kungl. Maj:ts förfogande för förvärfvande för Sveriges räkning af ett så kalladt arbetsbord under nämnda år vid hafsstationen i Neapel.

Stockholm den 25 januari 1908.

A. J. Christierson.

Aug. Nilsson.

Jacob Larsson.
